

ผลของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม
ที่มีต่อความรับผิดชอบ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ชัยณรงค์ อ่ำผึ้ง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

เมษายน 2550

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ ชัยณรงค์ อ่ำผิง จบนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา ของมหาวิทยาลัย
บูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

.....ประธาน
(ดร.ประชา อินัง)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วิถี ชิดเชิดวงศ์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ประธาน
(ดร.ประชา อินัง)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วิถี ชิดเชิดวงศ์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ม.ร.ว.สมพร สุทัศนีย์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทา ผลิตวานนท์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษาของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

วันที่ 22 เดือน 12 พ.ศ. 2550

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนวิจัย ระดับบัณฑิตศึกษา

จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

ประจำปีการศึกษา 2549

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่งจาก ดร.ประชา อินัง ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ฉวี ชิดเชิดวงศ์ กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร. ไพรัตน์ วงษ์นาม กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ซึ่งทำให้ผู้วิจัยได้รับทราบแนวทางในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้และประสบการณ์ในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผศ. ดร. สุรินทร์ สุทธิชาติพิย์ ผศ.ดร.สมคิด บุญเรือง และศ.ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์รับเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ไพรัตน์ วงษ์นาม ที่กรุณาให้คำปรึกษาและช่วยเหลือในการวิเคราะห์ข้อมูล

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียนพุทธรังสิพิบูล และพี่สุภากร อิทธิโชติ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความสมบูรณ์ของโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม ของความรับผิดชอบ รวมทั้งนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียนบางปะกง ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย และขอขอบใจนักเรียนทุกคนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ขอกราบขอบพระคุณครอบครัวเข้มเดช และครอบครัวชุกุลรัตน์ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือเป็นกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ ฉบับนี้ให้สำเร็จลงด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และสมาชิกทุกคนในครอบครัว ที่คอยให้กำลังใจ และสนับสนุนผู้วิจัยในการทำวิทยานิพนธ์ให้สำเร็จลงด้วยดี

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้ความรู้และคำแนะนำต่าง ๆ ในด้านการศึกษามาโดยตลอด ขอขอบคุณ พี่ ๆ และน้อง ๆ ในสาขาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา ที่เป็นกำลังใจซึ่งกันและกันเสมอมา

ชัยณรงค์ อ่ำผึ้ง

46925206: สาขาวิชา จิตวิทยาการให้คำปรึกษา; วท.ม. (จิตวิทยาการให้คำปรึกษา)

คำสำคัญ: พิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม

ชัยณรงค์ อ่ำผิง: ผลของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม ที่มีต่อความรับผิดชอบ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (THE EFFECTS OF RATIONAL EMOTIVE BEHAVIOR THERAPY IN GROUP COUNSELING ON RESPONSIBILITY OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS) อาจารย์ควบคุมวิทยานิพนธ์: ประชา อินัง, Ph.D., วิณี ชิดเชิดวงศ์, M.Ed., ไพรัตน์ วงษ์นาม, Ph.D. 132 หน้า. ปี พ.ศ. 2549.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม ที่มีต่อความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบางปะกง “บวรวิทยายน” จะเชิงเทรา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีคะแนนความรับผิดชอบต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 สอดถามความสมัครใจได้จำนวน 21 คน และทำการสุ่มอย่างง่ายมา จำนวน 12 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 6 คน และกลุ่มควบคุม 6 คน การทดลองแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำประเภทหนึ่งตัวแปรระหว่างกลุ่ม และหนึ่งตัวแปรภายในกลุ่ม และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีนิวแมน – คูลส์

ผลการวิจัยพบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม มีความรับผิดชอบสูงกว่ากลุ่มควบคุมในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนกลุ่มทดลองมีความรับผิดชอบในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลสูงกว่าระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนกลุ่มทดลองความรับผิดชอบระยะหลังการทดลองกับระยะติดตามผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

46925206: MAJOR: COUNSELING PSYCHOLOGY; M.Ed. (COUNSELING PSYCHOLOGY)

KEYWORDS: RATIONAL EMOTIVE BEHAVIOR

CHAINARONG UMPUNG: THE EFFECTS OF RATIONAL EMOTIVE BEHAVIOR THERAPY IN GROUP COUNSELING ON RESPONSIBILITY OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS. THESIS ADVISORS: PRACHA INANG, PH.D., VINEE CHITCHUTVONG, M.Ed., PAIRAT WONGNAM, PH.D. 132 P. 2006.

The purposes of this research were to determine the effects of Rational Emotive Behavior Therapy in group Counseling on Responsibility of secondary school Students, Matthayomsuksa I Bangpagong School, Chachoengsao Province. The samples consisted of the Matthayomsuksa I students in the secondary school who had the score on Responsibility lower than 25th percentile. There were 34 students who were willing to join the research. The samples, derived by means of random sampling method, consisted of 12 students and then were randomly divided into two groups, with six members in each group. The data collection procedure was divided into three phases: pre-test, post-test, and follow-up. The data were analyzed through repeated measure analysis of variance : one between-subjects variable and one within subjects variable, and paired-different by Newman-Keuls procedure.

The findings revealed that there was a statistically significant interaction at the .05 level between the methods and the duration of the experiment. Participants in the experimental group had higher score on the effects of Rational Emotive Behavior Therapy in group Counseling on responsibility than that of the participants in the control group for the post-test and the follow up phase with the significance at .05 level. Participants in the experimental group had higher responsibility for the post-test and the follow up phases than in the pre-test phases with statistical significance at .05 level. Also there was no statistically significant difference between the responsibility level of the post-test and the follow-up period with a statistical level at .05

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
คำถามของการวิจัย.....	4
สมมติฐานในการค้นคว้า.....	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
เอกสารเกี่ยวกับความรับผิดชอบ.....	8
งานวิจัยที่เกี่ยวกับความรับผิดชอบ.....	15
เอกสารที่เกี่ยวกับการให้คำปรึกษากลุ่ม.....	20
เอกสารที่เกี่ยวกับการให้คำปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม....	26
งานวิจัยที่เกี่ยวกับการให้คำปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผลและอารมณ์.....	45
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	50
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	50
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	50
วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ.....	50
วิธีการดำเนินการทดลอง.....	63
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	55

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	68
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
อภิปรายผล.....	69
ข้อเสนอแนะ.....	76
บรรณานุกรม.....	78
ภาคผนวก.....	87
ประวัติย่อของผู้วิจัย	132

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แบบแผนการทดลอง.....	54
2	คะแนนเฉลี่ยความรับผิดชอบ ในระยะก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และระยะติดตามผล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม กับกลุ่มควบคุม.....	57
3	คะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความรับผิดชอบ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในกลุ่มที่ได้รับการฝึกการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม.....	58
4	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อศึกษาผลหลัก (Main Effects) ของวิธีการ ระยะเวลาและปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ระหว่างวิธีการ และระยะเวลา ของการทดลอง.....	61
5	ผลการทดลองย่อย (Simple Effects) ของวิธีการทดลองในระยะก่อนการทดลอง.....	63
6	ผลของการทดสอบย่อยของวิธีการทดลองในระยะหลังการทดลอง.....	63
7	ผลของการทดสอบย่อยของวิธีการทดลองในระยะติดตามผล.....	64
8	ผลของการทดสอบย่อยของระยะเวลาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการฝึกการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม.....	64
9	การเปรียบเทียบคะแนนความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการฝึกการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม เป็นรายคู่ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล ด้วยวิธีการทดสอบแบบนิวแมนคูลส์ (Newman Keuls Method).....	65
10	ผลของการทดสอบย่อยของระยะเวลาในการทดลองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในกลุ่มควบคุม	66
11	การเปรียบเทียบคะแนนความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มควบคุม เป็นรายคู่ ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล ด้วยวิธีการทดสอบแบบนิวแมนคูลส์ (Newman Keuls Method).....	66
12	แสดงคะแนนเฉลี่ยของแบบสอบถามวัดความรับผิดชอบของนักเรียนกลุ่มทดลอง.....	128

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 แนวทางการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผลอารมณ์และพฤติกรรมต่อความรับผิดชอบ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.....	44
2 แผนภูมิเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรับผิดชอบ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม และกลุ่มควบคุม ในระยะต่างๆ ของการทดลอง.....	59
3 แผนภูมิเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรับผิดชอบในระยะต่างๆของการทดลองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการฝึกการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม และกลุ่มควบคุม.....	60
4 กราฟเส้นแสดงการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการให้คำปรึกษากับระยะเวลาของการทดลอง.....	62